

Premios Aprendizaxe-Servizo 2023

Bases para a presentación de proxectos

A Rede Española de Aprendizaxe-Servizo, Educo e a Fundación Edebé, coa colaboración do **Ministerio de Educación e Formación Profesional**, convocan os centros de Educación Infantil-Primaria, ESO-Bacharelato e Formación Profesional, así como as entidades sociais do Estado español, aos **Premios Aprendizaxe-Servizo 2023**.

Obxectivos dos Premios

1. Recoñecer o labor dos **centros educativos e entidades sociais** que integran a aprendizaxe de nenos, nenas e xente nova con accións solidarias destinadas a mellorar a calidade de vida da comunidade.
2. Recoñecer a capacidade dos **nenos, nenas e xente nova**, en especial, que teñen menores oportunidades de provocar cambios positivos na contorna, para que poidan converterse en cidadan.a activa.
3. Recoñecer e darlles visibilidade ás **prácticas de aprendizaxe-servizo** como ferramenta de éxito educativo e compromiso social, estimulando a súa divulgación e a súa implementación.
4. Fortalecer e difundir na sociedade **unha cultura participativa, solidaria e de compromiso cívico**, enfocada na xustiza social e nos dereitos humanos.

Características e requisitos

1. Quen pode participar?

Poderán participar na convocatoria dos Premios Aprendizaxe-Servizo 2021 todos os **centros educativos** do Estado español públicos, concertados ou privados, dos niveis de Infantil-Primaria, ESO-Bacharelato e Formación Profesional,¹ que estean a desenvolver prácticas de aprendizaxe-servizo.

Tamén poden participar as entidades sociais (entidades de educación non formal, movementos e asociacións xuvenís, clubs de tempo libre, agrupacións scout, e asociacións de voluntariado, ambientais, culturais etc.) que estean a desenvolver prácticas de aprendizaxe-servizo en calquera das comunidades autónomas.

Os centros educativos e as **entidades sociais** que participen deben respectar as leis vixentes e, especialmente, todo aquilo que fai referencia ás medidas de protección da infancia.

Posto que os Premios se dirixen aos sectores educativos non universitarios, as institucións universitarias non poderán participar presentando proxectos nos que o alumnado universitario sexa protagonista, pero poden presentarse como institucións colaboradoras dos centros educativos ou entidades sociais que se presentan nesta convocatoria.

As administracións públicas quedan así mesmo excluídas, aínda que poden presentarse como institucións colaboradoras dos centros educativos ou entidades sociais que si se presentan.

¹ Baixo este concepto agrupamos: a Formación Profesional Básica, os Ciclos Formativos de Grao Medio e de Grao Superior, a Formación Profesional adaptada ou especial e a aprendizaxe de tarefas do alumnado con necesidades educativas especiais, así como ensinos artísticos e musicais, escolas de persoas adultas e formación para o emprego.

É indispensable que a presentación do proxecto á convocatoria estea avalada **pola dirección da institución** (centro educativo ou entidade social), non só pola persoa responsable do proxecto.

Cada centro ou entidade social pode presentar **tantos proxectos como desexe**, sempre que cumpra as bases aquí expostas.

2. Que tipo de proxectos poden presentarse?

Nesta convocatoria aceptaranse proxectos de dous cursos académicos consecutivos:

- Proxectos de aprendizaxe-servizo finalizados no curso 2021-2022, aínda que se presentasen xa na convocatoria do ano pasado.
- Proxectos de aprendizaxe-servizo finalizados no curso 2022-2023. Non se aceptarán experiencias anteriores ou ben proxectos que aínda non se concretasen na práctica.

Os centros educativos e as entidades sociais que foron premiados en anteriores convocatorias non poden volver presentar o mesmo proxecto, **pero si poden presentar outros**.

Os centros educativos e as entidades sociais que quedaron finalistas en anteriores convocatorias **poden volver presentar o mesmo proxecto nesta** convocatoria.

O proxecto de aprendizaxe-servizo que se presente debe identificarse cun destes dous modelos:

- **Modelo A: un proxecto concreto de aprendizaxe-servizo** protagonizado por rapaces ou rapazas dun grupo de idade ou colectivo concreto, ou ben de todo o centro educativo ou entidade social.
- **Modelo B:** para un centro educativo ou entidade social que incorporou a aprendizaxe-servizo como **sinal de identidade do seu proxecto global**.

Entendemos **por aprendizaxe-servizo**:

Unha proposta educativa que combina procesos de aprendizaxe e de servizo á comunidade nun só proxecto ben articulado onde os rapaces e as rapazas participantes aprenden a traballar en necesidades reais da contorna coa finalidade de melloralas.

3. Como se debe presentar un proxecto?

Cada proxecto presentarase en **formato dixital e en calquera das linguas oficiais do Estado**, para o que será necesario:

1. Encher un **formulario** de inscrición en liña dispoñible en: www.aprendizajeservicio.com
2. Achegar, xunto co formulario, un **documento descritivo** do proxecto (ver os Anexos 1 e 2). Extensión máxima:

Modelo A: proxectos de aprendizaxe-servizo. Máximo 7500 palabras e 15 páxinas.

Modelo B: centros educativos ou entidades sociais que incorporan a aprendizaxe-servizo no seu proxecto global. Máximo 7500 palabras e 15 páxinas.

3. Indicar no documento descritivo a ligazón dun **vídeo** sobre a experiencia (ver o Anexo 3).

Descartaranse todos os proxectos que excedan as dimensións indicadas ou que non presenten algún dos compoñentes que se especifican nos Anexos 1 e 2.

4. Onde e cando debe enviarse o proxecto?

O formulario en liña e o documento do proxecto que contén a ligazón do v.deo débense presentar a partir do **18 de abril ata o 30 de setembro de 2023**, a través da web dos Premios Aprendizaxe- Servizo: www.aprendizajeservicio.com

5. Que premios hai?

Premio Promoción de hábitos saudables e prevención da obesidade

Está dirixido a proxectos que promoven iniciativas ou proxectos de saúde comunitaria tales como a alimentación saudable e a loita contra a obesidade infantil, o fomento da actividade física, as accións contra o sedentarismo, a prevención de condutas de risco, a doazón de sangue, a prevención de accidentes, a saúde bucal, a saúde visual...

Este premio está apadriñado por **DKV Seguros** e está dotado con 1500 euros.

Premio Saúde e medio ambiente

Está dirixido a proxectos que fomentan a sensibilización e as accións en favor do medio ambiente que inciden na saúde da poboación, tales como a contaminación, as alerxias, a calidade da auga potable, a degradación da biodiversidade, o control de pragas, a contaminación por residuos plásticos, os usos terapéuticos de espazos naturais, así como na concienciación da poboación fronte a catástrofes, epidemias e emerxencias...

Este premio está apadriñado por **DKV Seguros** e está dotado con 1500 euros.

Premio Doazón de sangue e de tecidos

Dirixido a proxectos que promoven campañas cidadás ou outras iniciativas de sensibilización para a poboación adulta destinadas a conseguir doazóns e novos doadores de sangue, plasma, medula... en colaboración con hospitais, bancos de sangue, asociacións de doadores ou outras asociacións, entidades e organismos de tipo sanitario.

Este premio está apadriñado por **DKV Seguros** e está dotado con 1500 euros.

Premio Solidariedade e Dereitos humanos

Está dirixido a proxectos que promoven o desenvolvemento social a través da sensibilización cidadá e as accións solidarias en relación coa pobreza, a exclusión social, as discapacidades, a soidade, a discriminación, o desemprego, a inserción das persoas privadas de liberdade, a fame, a cultura do odio e a xenofobia, e, en xeral, o apoio á poboación vulnerable.

Este premio está apadriñado pola **Fundación La Caixa** e está dotado con 1500 euros.

Premio Aprendizaxe-servizo en entidades sociais

Está dirixido a proxectos impulsados por entidades sociais (asistenciais, culturais, ívicas, de axuda mutua, ambientais, deportivas...) durante o calendario escolar ou en tempo de vacacións, que promoven o desenvolvemento social a través da sensibilización cidadá e as accións solidarias en relación coa pobreza, a exclusión social, as discapacidades, a soidade, a discriminación, o desemprego, a inserción das persoas privadas de liberdade, a fame, a cultura do odio e a xenofobia, o coidado do medio ambiente, a saúde e, en xeral, o apoio á poboación vulnerable.

Este premio está apadriñado pola **Fundación La Caixa** e está dotado con 1500 euros.

Premio Apoio ás persoas maiores

Está dirixido a proxectos que promoven o apoio e a solidariedade coas persoas maiores, a fin de romper o illamento e establecer lazos interxeracionais, a través de accións conxuntas de carácter lúdico, artístico, creativo ou solidario con outros colectivos; de estimulación cognitiva; de acompañamento na vida cotiá; de recuperación da memoria biográfica...

Este premio está amadriñado pola **Fundación La Caixa** e está dotado con 1500 euros.

Premio Apoderamento xuvenil

Está dirixido a proxectos impulsados por mozos e mozas (niveis de ESO, Bacharelato e Formación Profesional), nos que exercen de modo notable o seu protagonismo, iniciativa, espírito emprendedor e cidadanía activa, e que inciden en calquera área de interese social orientada ao ben común, así como en accións de dinamización de sectores xuvenís e grupos de iguais.

Este premio está amadriñado pola **Fundación Princesa de Xirona** e está dotado cunha axuda á mobilidade para poder asistir a algún dos encontros do Tour do Talento 2024 organizados por esta Fundación. Se por calquera imperativo este evento non se puidese realizar presencialmente, o premio sería un webinar destinado á xuventude participante e enfocalo a espertar o seu talento.

Premio Aprendizaxe-servizo na etapa de Infantil-Primaria

Está dirixido a proxectos de calquera temática (saúde, medio ambiente, persoas maiores, persoas con discapacidade, acompañamento a nenos e nenas...), protagonizados por alumnos e alumnas de Infantil e Primaria, nos cales teñan un papel determinante. Pode ser ou ben un proxecto propio do grupo ou un proxecto Infantil-Primaria no marco doutro xeral, onde interveñen tamén mozos e mozas maiores.

Este premio está amadriñado pola **OEI (Organización de Estados Iberoamericanos)** e está dotado con 1500 euros.

Premio Fomento da lectura

Está dirixido a proxectos que teñen como finalidade promover a lectura a través de calquera tipo de estratexia: amadriñamento lector, potenciación ou creación da biblioteca escolar ou da biblioteca do barrio, achegamento da lectura a colectivos vulnerables ou persoas hospitalizadas, campañas de difusión da lectura, actividades lúdicas en relación cos contos e as lendas populares...

Este premio está amadriñado por **Edebé** e está dotado cun lote de libros para a biblioteca do centro educativo ou entidade social.

Premio Cooperación ao desenvolvemento

Está dirixido a proxectos de solidariedade internacional, intercambio de coñecementos ou apoio a persoas ou colectivos de países en vías de desenvolvemento, con enfoque de xustiza social: organización de campañas de sensibilización e captación de fondos, ou aplicación de coñecementos e habilidades profesionais no terreo.

Este premio está amadriñado por **Educo** e está dotado con 1500 euros.

Premio Participación

Está dirixido a proxectos de calquera temática (saúde, medio ambiente, persoas maiores, persoas con discapacidade, defensa dos dereitos humanos, acompañamento a nenos e nenas...), nos que a participación dos nenos, nenas ou adolescentes sexa relevante.

Este premio está amadriñado por **Educo** e está dotado con 1500 euros.

Premio Educación ambiental

Está dirixido a proxectos que fomentan a toma de conciencia, a formación e o compromiso da comunidade no ámbito da mellora ambiental, o coidado da natureza e a recuperación da biodiversidade, a través de campañas de sensibilización, accións orientadas a promover o coñecemento dos valores ecolóxicos da contorna, iniciativas de conservación ou recuperación de espazos próximos, así como proxectos que contribúan a reducir os impactos sobre o medio ambiente.

Este premio está apadriñado polo **CENEAM (Centro Nacional de Educación Ambiental)** do Ministerio de Transición Ecolóxica e do Reto Demográfico e dotado cunha estancia de tres noites/catro días no Albergue de Educación Ambiental de Valsaín, Segovia, para nenos, nenas ou xente nova dun grupo-clase e os seus educadores e educadoras.

Se por calquera imperativo non se puidese realizar esta estancia, o premio sería un webinar destinado a nenos, nenas ou xente nova sobre o tema de medio ambiente que elixan.

Premio Fomento da igualdade entre mulleres e homes

Está dirixido a proxectos que fomentan o compromiso coa igualdade entre mulleres e homes e poñen o acento no bo trato, no respecto e na colaboración entre mulleres e homes, e entre mozos e mozas, transformándoos en axentes de cambio. Búscanse proxectos que traballen aspectos como a igualdade de oportunidades, a non discriminación por motivo de xénero, a toma de conciencia, a prevención e a erradicación das violencias contra as mulleres e as nenas, a identificación das fendas existentes entre os sexos no acceso e control dos recursos e nas súas oportunidades de desenvolvemento.

Este premio está apadriñado pola **Fundación Ana Bella y Mullor, S. A.**, e está dotado con 1500 euros e un webinar dirixido a nenos, nenas, mozos e mozas sobre Sinais de alarma fronte á violencia de xénero.

Premio Inclusión

Está dirixido a proxectos de calquera temática, nos que mozos e mozas con algunha discapacidade sexan protagonistas do servizo á comunidade ou ben compartan o protagonismo con outros colectivos. Búscanse especialmente proxectos cuxo enfoque non sexa asistencial, senón que supoña una contribución mutua: as persoas con discapacidade contribúen achegando a súa experiencia e valor, e a comunidade recibe esta participación como un enriquecemento.

Este premio está apadriñado por **Plena Inclusión** e está dotado con 1500 euros.

Premio Inmigración e convivencia

Está dirixido a proxectos de calquera temática (saúde, medio ambiente, acompañamento educativo...) que promoven a sensibilización cidadá cara ás persoas migrantes, pondo énfase na defensa dos dereitos humanos e o fomento da convivencia, e que favorecen tamén o apoderamento das persoas migrantes como participantes activas na nosa sociedade.

Este premio está apadriñado pola **Asociación Torresco** e está dotado con 1500 euros.

Premio Aprendizaxe-servizo enfocado nas novas tecnoloxías da información e a comunicación.

Está dirixido a proxectos de calquera temática (saúde, medio ambiente, persoas maiores, persoas con discapacidade, defensa dos dereitos humanos, acompañamento a nenos e nenas...), nos que as tecnoloxías da información e a comunicación xoguen un papel destacado.

Este premio está apadriñado por **Esentia** e está dotado con 1.500 euros.

Premio Aprendizaxe-Servizo a través do xogo

Dirixido a proxectos de calquera temática (saúde, medio ambiente, persoas maiores, persoas con discapacidade, acompañamento a nenos e nenas...), que utilicen o xogo como ferramenta educativa (por exemplo: dinamización de xogos con nenos e nenas máis pequenos; xogos de memoria para estimulación cognitiva das persoas maiores; xogos psicomotores dirixidos a persoas con discapacidade; etcétera) durante o calendario escolar ou ben en tempo extraescolar, ou en campamentos de vacacións.

Este premio está apadriñado por **Esplai La Florida** e dotado con 1.500 euros.

Premio á Calidade en proxectos de Aprendizaxe-Servizo na etapa de Formación Profesional

Dirixido a proxectos de aprendizaxe-servizo que se realizan na etapa de FP (Básica, Media e Superior) que poñen o foco na calidade e eficacia do servizo realizado; na aprendizaxe das competencias por desenvolver no currículo e no impacto dos futuros profesionais no seu contorno. Daráselle especial relevancia a proxectos vinculados cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible e cos novos modelos de desenvolvemento económico sostibles.

Este premio está amadriñado por **ACES-Andalucía (Asociación de Centros Educativos de Economía Social Andaluces)** e dotado con 1.500 euros.

Premio Incorporación da aprendizaxe-servizo ao proxecto educativo global

Está dirixido a centros educativos e entidades sociais que colocaron de maneira explícita e intensa a aprendizaxe-servizo dentro do seu proxecto educativo ou social, de maneira que o conxunto de actividades que levan a cabo está impregnado deste enfoque e o centro educativo ou entidade social resulta un referente da aprendizaxe-servizo no seu territorio.

Este premio está amadriñado pola **Rede Española de Aprendizaxe-Servizo** e está dotado con 1500 euros.

Premio Aprendizaxe-Servizo Cidade de Valladolid

Dirixido a proxectos de calquera temática (saúde, medio ambiente, persoas maiores, persoas con discapacidade, defensa dos dereitos humanos, acompañamento a nenos e nenas...) impulsados por centros educativos ou entidades sociais do municipio de Valladolid.

Este premio está apadriñado polo **Concello de Valladolid** e dotado con 1.500 euros.

6. Compromisos que comportan os premios

A aceptación do premio comporta asumir os compromisos seguintes por parte do centro educativo ou entidade social premiada:

- a) Participar no **XIV Encontro Estatal en liña de Aprendizaxe-Servizo** (ver apartado núm. 7), a través dunha representación mínima de 4 persoas (2 docentes e 2 mozos/mozas). Para facilitar a asistencia ao Encontro, o centro educativo ou entidade poderá dispoñer dunha bolsa e, ademais, poderá destinar unha parte da dotación económica do premio.
- b) Investir o importe da dotación económica (naqueles premios que a teñan) en desenvolver e estender a experiencia presentada, en iniciar unha nova experiencia aprendizaxe-servizo, ou ben destinalo a unha finalidade social. No caso de que a experiencia sexa presentada por máis dun centro educativo ou entidade social, as partes implicadas acordarán como repartir esa dotación e o xurado entenderá que a presentación da experiencia xa comporta este acordo previo entre as partes.
- c) Os centros educativos e entidades sociais que resulten premiados deberán colaborar no Encontro achegando elementos visuais de presentación do proxecto que se concretarán máis adiante.

7. Onde e cando se entregan os premios?

Os premios entregaranse o **venres 15 de decembro de 2023** no marco do **XVI Encontro Estatal de Aprendizaxe-Servizo**, organizado polo **Concello de Valladolid, a Universidade de Valladolid, o Ministerio de Educación e Formación Profesional, e o Grupo ApS aprendizaxe-servizo de Castela e León e a Rede Española de Aprendizaxe-Servizo**, coa colaboración de **Educo e da Fundación Edebé**.

O anuncio dos proxectos premiados farase durante o mes de novembro de 2023 na páxina web dos **Premios Aprendizaxe-Servizo**: www.aprendizajeservicio.com

8. Quen avalía os proxectos?

O xurado está formado por membros da Rede Española de Aprendizaxe-Servizo, da Fundación Edebé, de Educo, do Ministerio de Educación e Formación Profesional, e das empresas, entidades e institucións colaboradoras dos Premios. Participan na avaliación dos proxectos máis de 70 persoas expertas en aprendizaxe-servizo.

9. Aceptación das bases

A participación dos centros educativos e entidades sociais nos Premios Aprendizaxe-Servizo 2023 implica a aceptación das bases desta convocatoria, así como as resolucións do xurado, que **decidirá en instancia única e sen recurso de reconsideración nin de apelación**.

Ao que se coñeza a decisión do xurado, todos os proxectos que se presenten nesta convocatoria, independentemente de que sexan premiados ou non, poderán ser incluídos nun banco de experiencias e poderán ser publicados polas entidades convocantes en webs, documentos, materiais audiovisuais, materiais pedagóxicos, proxectos educativos elaborados en versión papel e dixital, redes sociais etc., co obxectivo de difundir as boas prácticas de aprendizaxe-servizo que se realizan en España.

Formulario de inscrición en liña

O formulario de inscrición está dispoñible na web www.aprendizajeservicio.com e nel deberase acher o documento do proxecto coa ligazón do vídeo.

Anexo 1. Modelo A: proxectos de aprendizaxe-servizo

Requisitos

- a) Para acceder á convocatoria é necesario presentar un documento que describa o proxecto, xunto co formulario de solicitude de participación, ambos en formato dixital, ademais dun vídeo da experiencia.
- b) En calquera caso, tratarase dun proxecto que se levou a cabo na práctica, non dunha idea aínda pendente de concretar.
- c) O documento non deberá exceder as 15 páxinas nin ter máis de 7500 palabras, sen contar a portada.
- d) Poderanse incluír esquemas, fotos, todo tipo de ilustracións e ligazóns a outros documentos en liña, coa condición de que non se supere nin o número de páxinas nin o número de palabras.
- e) Terase en conta a presentación coidada e a linguaxe respectuosa coa igualdade de xénero.
- f) O documento deberá describir necesariamente os apartados que se detallan deseguido:
 1. Sinopse do proxecto e ligazón do vídeo
 2. Problema social ou necesidade da contorna que se atende
 3. Descrición do servizo e das tarefas que contén
 4. Vinculación cos Obxectivos de Desenvolvemento sostible
 5. Necesidades educativas dos nenos, nena e/ou mozos e mozas participantes
 6. Obxectivos educativos e/ou competencias que se traballan
 7. Actividades de aprendizaxe
 8. Calendario
 9. Participación dos nenos, nenas, mozos e mozas
 10. Traballo en rede
 11. Celebración
 12. Difusión
 13. Recursos necesarios
 14. Avaliación
 15. Vídeo

Orientacións para redactar o proxecto

1. Sinopse do proxecto, ligazón do vídeo e premios aos que se presenta

a) Sinopse:

Debe conter unha breve e clara introdución ao proxecto, **que non supere as 150 palabras**, na que se describa **resumidamente** o problema que se quere abordar, o servizo levado a cabo polos mozos e as mozas, e as aprendizaxes vinculadas, mencionando o traballo en rede.

Valorarase unha sinopse que sexa fácil de entender, que expoña en poucas liñas o servizo e a aprendizaxe, e que sexa un bo resumo do proxecto.

Exemplo:

Un grupo de mozos e mozas, despois de investigar a situación de marxinación de nenos e nenas relacionados coa lepra no sur da India, organizan e levan a cabo «**Correndo con JAL**», unha carreira solidaria coa **finalidade de recoller fondos** para apoiar as olimpíadas anuais que organiza esta ONG para loitar contra esa marxinación social infantil en Pondycherry (India). Reciprocamente, nenos e nenas de Pondycherry ensínanlle ao noso alumnado o **Kabaddi**, un dos xogos deportivos máis populares na India. Na carreira participan tamén correndo mozos e mozas doutros niveis de Secundaria.

b) Ligazón do vídeo:

Neste mesmo apartado 1 hai que indicar a ligazón do vídeo que acompaña o proxecto.

c) Premios aos que se presenta o proxecto:

Débense citar só tres premios, por orde de preferencia (as opcións deben coincidir coas que se sinalen no formulario de inscrición). Os Centros e Entidades que soliciten o Modelo B só deberán indicar a opción: "Premio Incorporación da aprendizaxe-servizo ao proxecto educativo global"

Exemplo:

Este proxecto preséntase aos premios seguintes:

- 1) En primeiro lugar, ao premio Cooperación ao desenvolvemento.
- 2) En segundo lugar, ao premio Solidariedade e dereitos humanos.
- 3) En terceiro lugar, ao premio Apoderamento xuvenil.

2. Problema social ou necesidade da contorna que se atende.

Neste apartado débese describir brevemente o reto, problema, déficit ou necesidade da **contorna** (cultural, asistencial, educativo, ambiental, sanitario, de dereitos humanos...) no que incidiu o proxecto e sobre o cal traballaron os nenos, nenas, mozos e mozas participantes.

Valorarase que a necesidade social sexa concreta e relevante, atendendo á súa idade e ao seu grao de madurez.

Exemplos de ideas por desenvolver: Degradación de espazos urbanos, situación de illamento das persoas maiores, marxinación de determinados colectivos de persoas, abandono de mascotas e malos tratos animais, alta porcentaxe de obesidade na localidade...

3. Descrición do servizo e das tarefas que contén

Neste apartado débese expoñer a finalidade concreta do servizo e describir sinteticamente o mans á obra, é dicir, as **principais tarefas do servizo** que realizaron os mozos e mozas, e a súa repercusión na contorna, citando, na medida do posible, os **resultados tanxibles** que se debían alcanzar e como se pode evidenciar este impacto.

Valorarase que o servizo logre producir ou perseguir no tempo cambios claros en relación coa problemática.

Exemplo de ideas por desenvolver:

O servizo consistiu na preparación, organización e posta en práctica dunha campaña de limpeza do parque veciñal, moi degradado, que, ademais, é o único nun barrio de 1500 habitantes. Para iso, os mozos e mozas tiveron que elaborar carteis para colgar nos comercios, gravar un vídeo de difusión da campaña para subir ás redes sociais, reunirse coa asociación veciñal e con comerciantes para presentar a campaña e pedir-lles a súa colaboración, conseguir material de limpeza e apoio loxístico por parte do Concello...

4. Vinculación cos Obxectivos de Desenvolvemento sostible

Neste apartado débense **identificar** adecuadamente os ODS da Axenda 2030 das Nacións Unidas vinculados ao proxecto de aprendizaxe-servizo.

Valorarase a indicación das **metas** asociadas a cada ODS, ou unha explicación razoada cando isto non sexa posible.

Exemplo do proxecto «Se ti me dis ven»:

Os nenos e as nenas realizan distintas accións para dar a coñecer os produtos locais e o patrimonio cultural da localidade entre as persoas que a visitan.

ODS 4: Educación de calidade - Vincúlase á Meta 4.7: Educación para o desenvolvemento sostible, porque...

ODS 8: Traballo decente e crecemento económico - Vincúlase á Meta 8.9: Turismo sostible, porque...

5. Necesidades educativas dos nenos, nenas, mozos e mozas participantes.

Neste apartado hai que describir as posibilidades e as limitacións do grupo participante no proxecto: os seus intereses e motivacións, o nivel académico ou as necesidades educativas especiais, a dinámica do grupo, a maneira de xestionar os conflitos, as actitudes e os valores, a sensibilidade ante os problemas da contorna e da sociedade en xeral etc.

Valoraranse os proxectos impulsados polos mozos e mozas con maiores dificultades.

Exemplo de ideas a desenvolver: Conflitos de convivencia na aula; actitudes pouco respectuosas de mozos e mozas con persoas maiores; necesidade de traballar competencias clave como a comunicación lingüística, a competencia matemática, a ciencia, a ecolóxica, etc.; falta de adestramento das habilidades de traballo en grupo, o menosprezo ou desentendemento dos problemas da comunidade...

6. Obxectivos educativos e competencias que se traballan

Neste apartado téñense que presentar de maneira clara os obxectivos educativos ou as competencias, a fin de que se entendan cunha primeira lectura.

Valorarase que os obxectivos sexan poucos e estean ben formulados; que sexan significativos e adecuados ao nivel dos mozos e mozas; e que o vínculo entre as aprendizaxes, o servizo e o reforzo mutuo entre ambos os dous sexa visible e potente.

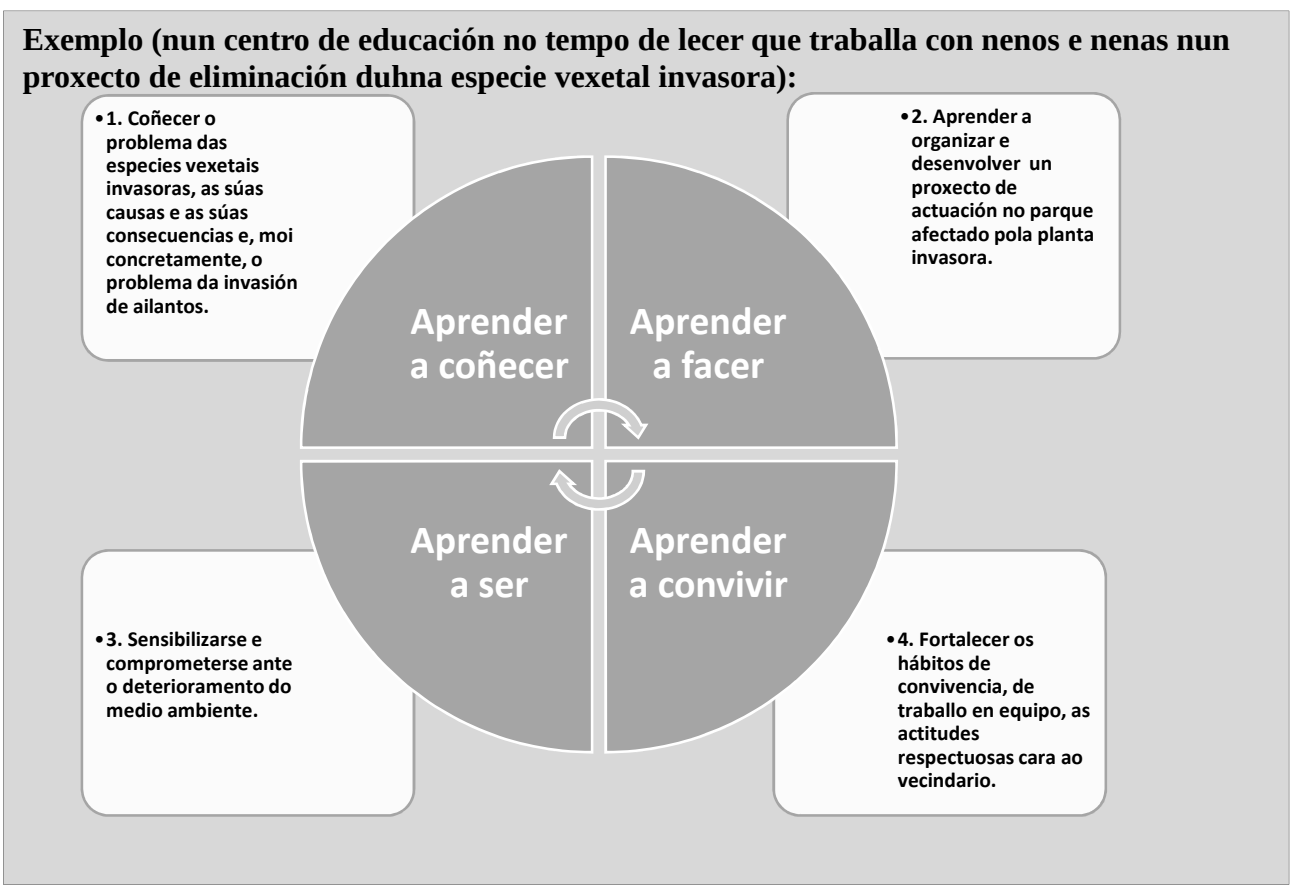
Exemplo (nun proxecto sobre promoción do consumo responsable, xusto e sostible impulsado por alumnado de 1.º de Bacharelato):

Obxectivos educativos xerais

1. Comprender a desigual repartición da riqueza a escala mundial coñecendo as estruturas políticas, sociais e económicas que regulan as relacións internacionais.
2. Sensibilizarse solidariamente coas xeracións futuras destacando a responsabilidade de coidar os recursos do planeta.
3. Fortalecer as competencias clave para responder a demandas complexas e levar a cabo as tarefas diversas que esixe o proxecto.

Obxectivos curriculares	Competencias	Vinculación co servizo
<i>Historia do mundo contemporáneo</i> Coñecer os procesos históricos da colonización europea e os procesos de descolonización como orixe das	<i>Conciencia e expresións culturais</i> Respectar o dereito á diversidade cultural, e o diálogo entre culturas e sociedades.	<i>Campaña de promoción do comercio xusto e consumo responsable.</i>

<p>desigualdades económicas contemporáneas. Lingua Castelá e Literatura e/ou Lingua Galega e Literatura Expresarse de maneira oral e escrita en diferentes rexistros adaptados a distintas situacións e receptores. Utilizar argumentacións coherentes nun discurso.</p>	<p>Sentido da iniciativa e espírito emprendedor Mostrar iniciativa, interese, proactividade e innovación. Competencia en comunicación lingüística Expresarse de forma oral en múltiples situacións comunicativas. Escoitar con atención e interese, controlando e adaptando a súa resposta aos requisitos da situación</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organización de debates entre diferentes cursos. ▪ Organización dunha mesa redonda coa participación de persoas expertas. <p><i>Creación e mantemento dunha tenda escolar de comercio xusto.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Establecemento de quendas de voluntariado. ▪ Xestión de pedidos, almacén e contabilidade. <p><i>Recollida de alimentos en colaboración cunha asociación local que atende a persoas sen fogar.</i></p>
--	--	--

7. Actividades de aprendizaxe

Neste punto hai que describir de maneira sintética as **principais actividades de aprendizaxe** directamente vinculadas ao servizo. Nuns casos serán actividades de aula e, noutros, de grupo educativo, incluídas as actividades de investigación sobre o terreo ou traballo de campo.

Valoraranse as **actividades de reflexión** sobre o problema que se pretende abordar, as súas causas e as súas consecuencias; e acerca da utilidade do servizo á comunidade e das aprendizaxes persoais que se van adquirindo para a propia vida das persoas participantes.

Exemplo de ideas por desenvolver: Investigación e detección das necesidades dun parque público, estudo das especies vexetais máis adecuadas para rehabilitar un estanque, reflexión sobre a marxina- ción das persoas con discapacidade, elaboración dun mapa mental sobre as causas e as consecuencias da obesidade, diario individual de desenvolvemento do proxecto, debate sobre as aprendizaxes que se van a realizar ou se realizaron...

8. Calendario

Neste apartado hai que presentar un **esquema** temporal do desenvolvemento do proxecto cunha **breve indicación** das súas fases, que contemple tanto aspectos de aprendizaxe como de servizo.

Valorarase que non se repita o que xa se describiu en apartados anteriores, senón que se desenvolva a secuencia cronolóxica que permita comprender mellor o **proceso** de realización do proxecto.

Exemplo (nun proxecto de cooperación no Sáhara Occidental):

Fase 1 *Sensibilización (outubro de 2021)*

Co apoio de vídeos e cuestionarios, o alumnado coñeceu o problema das persoas refuxia- das saharau.s e afondou nel. Outras actividades de sensibilización foron as charlas de Dar al-Karama (21 de decembro), en relación co tema do .Proxecto Hamelin: Capaces de todo.; as explicacións da estancia do noso profesorado nos campamentos, e a conferencia da ac- tivista Sultana Jaya.

Fase 2 *2 Actividades de ensino e aprendizaxe (novembro de 2021 a maio de 2022)*

Dirixidas a afondar na sensibilización e empatía do alumnado co pobo saharauí, en rela- ción cos contidos curriculares, e a poñ er as bases para levar a cabo a sú a contribución ao servizo.

Fase 3 *Servizo: recollida de axuda material, recadación de fondos e difusión pública do conflito (centrado no terceiro trimestre)*

O alumnado fixo provisión de produtos e diñ eiro para cubrir diversas necesidades nos campamentos, puxo a punto os documentos cos que contribuíu ao servizo e participou ou organizou a xornada de debate en abril.

Fase 4 *Difusión e celebración dos resultados*

Con motivo da celebración do Festival Solidario polo Sáhara Occidental, entre abril e maio acudimos a varios medios de comunicación locais e enviamos notas de prensa ao resto para dar a coñ ecer este evento, co que se pechaba esta edición do proxecto.

9. Participación dos nenos, nenas, mozos e mozas

Neste apartado debe describirse como se previu o protagonismo dos mozos e mozas segundo a súa idade e a súa situación; como se facilitou a organización do proxecto pola súa banda; e como se propiciou que deseñen, desenvolvan e avalien unha acción solidaria e de aprendizaxe.

Valorarase o uso de metodoloxías participativas, o traballo en equipo e a cooperación; a implicación equilibrada, intensa e igualitaria dos mozos e mozas participantes na definición do proxecto e no desenvolvemento das súas distintas fases.

Exemplo de ideas por desenvolver: Maneira en que o grupo decidiu o proxecto ou ben o fixo seu, repartición de tarefas e control da súa execución, asembleas para valorar o avance do proxecto; presentación das accións e dos resultados...

10. Traballo en rede

Neste apartado débese describir o traballo en rede entre as organizacións participantes no proxecto desde un enfoque comunitario (colaboración de centros educativos, entidades sociais e a Administración) e de reciprocidade (todas as partes implicadas resultan beneficiadas).

Valorarase unha alta implicación no deseño e a execución da proposta por parte da entidade ou entidades sociais, institucións implicadas ou persoas destinatarias.

Exemplo de ideas por desenvolver:

Un centro educativo de Primaria e unha residencia de persoas maiores próxima deseñan un proxecto de aprendizaxe-servizo a partir das programacións formativas de ambas as dúas entidades. Poñen en común os obxectivos, deseñan e programan conxuntamente as actividades e avalían todo iso de forma interrelacionada. Contan ademais coa colaboración da Asociación de Nais e Pais para o acto final de celebración e do concello da localidade, que cede locais municipais para algunhas actividades extras e financia unha parte dos gastos.

11. Celebración

Neste punto débese describir como se mostrou ou celebrou o resultado do proxecto: realizouse unha festa, un acto de recoñecemento cara a nenos, nenas ou mozos e mozas e entidades participantes...

Valorarase se a celebración é conxunta co resto de axentes participantes no proxecto (entidades, persoas beneficiadas...).

Exemplo de ideas por desenvolver: un acto festivo, unha invitación, se se deu un diploma de recoñecemento, se participou algunha autoridade...

12. Difusión

Neste apartado hai que expoñer que medios e estratexias se utilizaron para dar a coñecer o proxecto na contorna e ás familias, así como as repercusións que tivo na localidade e nos medios.

Valorarase se na difusión se menciona explicitamente a aprendizaxe-servizo.

Exemplos de ideas por desenvolver: web, reunións informativas, redes sociais, prensa, dípticos, radio, televisión...

13. Recursos necesarios

Neste apartado, hai que resumir, na medida do posible, os recursos específicos que se mobilizaron neste proxecto (materiais, económicos, humanos...), tanto os do centro educativo como os das entidades sociais que participaron.

Valorarase se se conseguen outros recursos á parte dos propios do centro ou entidade.

Exemplos de ideas por desenvolver: Desprazamentos, materiais funxibles, dedicación extra de profesionais e voluntariado...

14. Avaliación

Neste apartado presentarase unha avaliación do conxunto do proxecto e do nivel de cumprimento dos obxectivos educativos expostos.

Valorarase un balance final que recolla a opinión dos seus participantes, así como as fortalezas do proxecto, os elementos críticos de mellora, os resultados tanxibles alcanzados, unha reflexión sobre a súa sustentabilidade, na que se indique, ademais, se o proxecto persegue manterse no tempo, se hai compromiso de continuidade coa entidade social no proxecto ou coas persoas destinatarias, a achega de ferramentas concretas de avaliación...

Exemplos de ideas por desenvolver: Esquema dun plan de avaliación, achega de experiencias persoais dos mozos e mozas participantes, testemuños das entidades ou persoas destinatarias, ferramentas de avaliación, cuestionarios, rúbricas utilizadas...

15. Vídeo

O vídeo que acompaña o documento descritivo do proxecto de aprendizaxe-servizo ten como finalidade ilustrar o proxecto, especialmente a súa posta en práctica; recoller aqueles aspectos que as persoas participantes desexen destacar, e contribuír á difusión do proxecto concreto e da aprendizaxe-servizo en xeral.

Valoraranse aqueles vídeos que, mantendo a finalidade de ilustrar claramente o proxecto, recollan testemuños de mozos e mozas protagonistas, así como das persoas destinatarias do servizo, cando as houbese.

Requisitos

1. Só se presentará un vídeo por cada proxecto de aprendizaxe-servizo presentado.
2. A duración non será superior a 5 minutos.
3. O vídeo debe ser descritivo do proxecto e deberanse utilizar imaxes e bandas sonoras libres de dereitos.
4. Non se admitirán vídeos que traten de temáticas distintas ao proxecto presentado, que teñan contidos publicitarios ou contrarios aos valores éticos que inspiran a pedagogía da aprendizaxe-servizo.
5. Aceptaranse as reportaxes breves e as noticias do proxecto difundidas por canles de televisión.
6. Os vídeos deberanse subir unicamente a YouTube ou Vimeo en modalidade «acceso público» e débese incluír a ligazón no documento do proxecto que se presenta á convocatoria.

Responsabilidades legais

1. As persoas responsables do proxecto deberán asegurarse de dispoñer do consentimento das persoas que aparecen no vídeo e do consentimento de pais, nais, titoras ou tutores legais dos menores de idade².
2. A **Rede Española de Aprendizaxe-Servizo e a Fundación Edebé** entenden que os centros educativos e as entidades sociais que participan nesta convocatoria contan con este consentimento debidamente asinado polas familias ou tutores ou titoras legais e, polo tanto, declinan calquera responsabilidade.
3. As persoas autoras dos vídeos aceptan adherirse á **licenza Creative Commons (by-nc-nd)**³ e, polo tanto, son coñecedoras de que as obras que envíen ao concurso poden ser utilizadas por quen o desexe, sempre que cite a fonte (autoría, centro educativo ou entidade social e data).
4. A **Rede Española de Aprendizaxe-Servizo e a Fundación Edebé** declinan calquera responsabilidade legal relacionada co contido dos vídeos presentados, co incumprimento en materia de propiedade intelectual, industrial ou de imaxe e co cumprimento parcial das bases desta convocatoria por parte dos seus participantes, sendo as autoras ou os autores as únicas persoas responsables legais do vídeo e dos seus contidos.

² Atendendo ao artigo 18.1 da Constitución, regulado pola Lei Orgánica 1/1982, de 5 de maio, sobre o Dereito á Honra, á Intimidade Persoal e Familiar e á Propia Imaxe; e ao artigo 18.4, regulado pola Lei Orgánica 15/1999, de 13 de decembro, de Protección de Datos de Carácter Persoal.

³ Recoñecemento – Non Comercial – Sen Obra Derivada (by-nc-nd).

Anexo 2. Modelo B: incorporación da aprendizaxe-servizo ao proxecto global do centro educativo ou entidade social

Este modelo só é para centros educativos ou entidades sociais que se presentan ao Premio Incorporación do ApS ao proxecto global do centro educativo ou entidade social.

Análise do contexto do centro ou entidade

- Que características ten o teu centro ou entidade social?
- Cales son as características do barrio ou poboación onde está situado o centro ou entidade social?
- Que necesidades se detectan nesta contorna?
- Que necesidades educativas se detectan en xeral entre os nenos, nenas, mozos e mozas que atende o centro educativo ou entidade social?

Traxectoria da aprendizaxe-servizo no centro ou entidade

- Cando e por que empezou o centro ou entidade a desenvolver proxectos de aprendizaxe-servizo?
- Que principios e valores orientan a opción do centro ou entidade cara á aprendizaxe-servizo?
- Como se incorporou a aprendizaxe-servizo ao proxecto global do centro educativo ou entidade (formación, PEC etc.)?

Os ODS no enfoque educativo do centro ou entidade

- Que espazo ocupan os ODS no proxecto global do centro ou entidade?
- Vincúlanse os proxectos de aprendizaxe-servizo aos ODS?

O traballo en rede do centro

- Con que outros centros, entidades, institucións ou Administracións públicas traballa o centro ou entidade para impulsar os proxectos de aprendizaxe-servizo?
- Como está enfocado este traballo en rede (acordos, convenios, alianzas...)?

Mapa dos diferentes proxectos do centro ou entidade

Neste punto trátase de presentar de maneira esquemática o conxunto de proxectos de aprendizaxe-servizo que se expuxeron en cada nivel educativo, ámbito ou área, do centro educativo ou entidade social no último ano.

Sostibilidade e perspectivas de futuro

- Como se asegura a continuidade dos proxectos de aprendizaxe-servizo que se desenvolven?
- Cales serían as perspectivas de futuro para a mellora da aprendizaxe-servizo no teu centro educativo ou entidade social?

Vídeo síntese sobre a aprendizaxe-servizo no centro educativo ou entidade social

Neste punto trátase de presentar un breve vídeo ilustrativo: pódese facer mediante testemuños, miscelánea de proxectos ou calquera outro contido que exprese o máis significativo da aprendizaxe-servizo no teu centro educativo ou entidade social. Máximo 5 minutos.